

U D R U G A G R A D O V A

Zagreb, 13. srpnja 2017.

Poštovani gospodin

Goran Marić
ministar državne imovine

Dežmanova 10
10000 Zagreb

Predmet: Nacrt prijedloga zakona o upravljanju državnom imovinom

- očitovanje, dostavlja se

Poštovani,

Nastavno na Nacrt prijedloga zakona o upravljanju državnom imovinom, Udruga gradova u Republici Hrvatskoj, po provedenom postupku konzultacija sa članstvom daje sljedeće očitovanje:

Uvodno i općenito u vezi s Nacrtom prijedloga zakona možemo istaknuti da je u bitnome usklađen te predstavlja kontinuitet u odnosu na zakone koji su uređivali, odnosno uređuju ovu materiju.

Smatramo osobito važnim ukazati na činjenicu da je iz Nacrta prijedloga zakona uklonjena odredba članka 4. stavka 1. točke 13. važećeg Zakona o upravljanju i raspolaganju imovinom u vlasništvu Republike Hrvatske ("Narodne novine", broj 94/13, 130/14 i 18/16) po kojem se nekretnine upisane u zemljišnim knjigama kao općenarodna imovina i društveno vlasništvo smatraju vlasništvom Republike Hrvatske. Brisanjem ove odredbe stvara se pravna nesigurnost jer se postavlja pitanje o čijoj se imovini radi, je li riječ o imovini Republike Hrvatske, odnosno županija, gradova i općina kao jedinica lokalne samouprave? Zabuna će posebno biti kod građana koji smatraju općenarodnu imovinu onom imovinom koja je općinska, odnosno gradska pa se posljedično i obraćaju tim jedinicama radi otkupa u cilju formiranja građevne parcele ili radi provedbe postupka legalizacije, iako je jasno da se radi o državnoj imovini koja je Uredbom o uknjiženju prava vlasništva na državnoj nepokretnoj imovini (Sl. FNRJ 58/47 i 12/65) postala državno vlasništvo koje je samo tako uknjiženo u

zemljišnoj knjizi. S druge pak strane postoje „kazne“ za slučaj da je lokalna jedinica prodavala takve nekretnine, jer svu korist u smislu kupovnine i zakonskih kamata od takve prodaje mora predati u proračun Republike Hrvatske. Predlažemo stoga da se odredba vrati u Nacrt prijedloga zakona, jer u suprotnom će u praksi doći do sporova između Republike Hrvatske i lokalnih jedinica o tome čija je nekretnina, odnosno doći će do negativnog sukoba nadležnosti u kojem će svaka strana tvrditi da nekretnina nije u njezinom vlasništvu. Dakle, čini se da je ovaj Nacrt prijedloga zakona ipak i korak unatrag u odnosu na važeće i bivše zakone, upravo zbog svoje nedorečenosti u pogledu općenarodne imovine i društvenog vlasništva.

Treba imati na umu i to da je 1. siječnja 2017. prestala odgoda povjerenja u zemljišne knjige, a zemljišne knjige ne odražavaju stvarno stanje, čak štoviše, daleko su od sređenog, aktualnog i ažurnog pa ovaj Nacrt prijedloga zakona povećava pravnu nesigurnost u imovinskopравnim / vlasničkopравnim odnosima između Republike Hrvatske, jedinica lokalne i područne (regionalnu) samouprave i trećih osoba - stjecatelja imovinskih prava.

Izražavamo stoga zabrinutost Udruge gradova u pogledu navedenih, a i niza drugih, u nastavnu elaboriranih rješenja sadržanih u Nacrtu te se nadamo da će isti biti doraden sa svrhom jačanja pravne sigurnosti i zaštite stečenih prava te da će se objektivno i nedvosmisleno znati tko je nositelj određenih imovinskih prava.

Zakonom, nadalje, nigdje nije regulirano raspolaganje zajedničkim vlasništvom Republike Hrvatske i jedinica lokalne samouprave. Predlažemo da se u budući Zakon unese odredba da zemljištem koje se na dan 24. srpnja 1991. nalazilo unutar granica građevinskog područja raspolaže jedinica lokalne samouprave, a ukoliko se nalazilo izvan granica građevinskog područja raspolaže Republika Hrvatska te se na taj način riješi raspolaganje zajedničkim vlasništvom. Isto tako jedinicama lokalne samouprave bi trebalo vratiti u vlasništvo građevinsko zemljište koje se na dan 24. srpnja 1991. nalazio unutar granica građevinskog područja, a na koja se već uknjižila Republika Hrvatska. Predlažemo da se navedeno regulira odredbom na način da se propiše da su takva zemljišta isključivo vlasništvo jedinica lokalne samouprave te bi se po sili zakona vršila uknjižba u korist jedinice lokalne samouprave.

Dodatno, generalna je primjedba da se razmotri regulirati kao državnu imovinu nekretninu na području lokalnu jedinice koja svojom namjenom predstavlja javnu površinu u smislu primjene Nacrta. Navedeno je neophodno jer u praksi postoje situacije kada je zemljište po svojoj namjeni javna površina, a upisano zemljišno-knjižno vlasništvo je poduzeća/trgovačkog društva u stečaju u čiju stečajnu masu navedeno zemljište nije ušlo. U slučaju potrebe hitnog postupanja na tom zemljištu, primjerice radi žurne potrebe otklanjanja neke opasnosti, lokalna jedinica otklanja odgovornost s aspekta vlasništva, ali npr. građevinska inspekcija utvrđuje obvezu sanacije lokalne jedinice s aspekta posjednika. Smatramo da je isto potrebno definirati Nacrtom radi nedvojbenosti u postupanju.

Uz članak 2.

Članak 2. stavak 2. predloženog Nacrta nije u skladu s odredbama članka 51. stavka 1. i 2. Zakona o šumama („Narodne novine“, broj 140/05, 82/06, 129/08, 80/10, 124/10, 25/12, 68/12, 148/13, 94/14) koje propisuju: „Šume i šumska zemljišta u vlasništvu Republike Hrvatske koja se Prostornim planom proglase građevinskim područjem, izdvajaju se iz šumskogospodarskog područja Republike Hrvatske danom stupanja na snagu Prostornog plana kojim su uključene u građevinsko područje.“, odnosno u stavku 2. „Šume i šumska zemljišta koja su sukladno stavku 1. ovoga članka izdvojena iz šumskogospodarskog područja Republike Hrvatske, od trenutka izdvajanja su u nadležnosti tijela.“ Odredbe članka 55. stavak 4. Zakona o šumama propisuju: „Obvezu plaćanja i rok za uplatu naknade iz stavka 3. ovoga članka propisuje tijelo svojim aktom kojim određuje treću osobu iz članka 51. stavka 6. ovoga Zakona, u okviru kupoprodajne cijene odnosno ugovorene naknade prema posebnom propisu. Najmanja visina naknade iz stavka 3. ovoga članka određuje se obračunom koji izrađuje trgovačko društvo na poziv tijela u čijoj se nadležnosti nalazi šuma i šumsko zemljište u vlasništvu Republike Hrvatske koje je izdvojeno sukladno članku 51. stavku 1. ovoga Zakona.“

Sagledavajući članak 2. u cijelosti, a posebno u vezi sa člankom 30. stavak 3. Nacrta, stječe se dojam da je sve i nadalje prilično centralizirano u onom dijelu koji nosi dobit. Dakle, zemljištem koje ima namjenu za kampove, golf terene ili koje to već jest, upravlja Republika Hrvatska putem ministarstava ili drugih tijela, dok lokalne jedinice ne sudjeluju niti u upravljanju, niti u prihodima.

Dodatno, jedinice lokalne samouprave su bile uknjižene kao vlasnici zemljišta u kampovima prije stupanja na snagu Zakona o turističkom i ostalom građevinskom zemljištu neprocijenjenom u postupku pretvorbe i privatizacije („Narodne novine“, broj 92/2010). Samovoljno mijenjanje statusa vlasništva nužno dovodi do trajne pravne nesigurnosti i do nanošenja znatne materijalne štete jedinicama lokalne samouprave, što je nedopustivo, ali nažalost i uobičajeno.

Uz članak 3.

Odredba članka 3. stavak 1. Nacrta regulira da upravljanje državnom imovinom podrazumijeva vršenje svih vlasničkih ovlasti i preuzimanje svih vlasničkih obveza za državnu imovinu, sklapanje pravnih poslova građanskog i imovinskog prava, prijenos i otuđenje... Činjenica je da u prethodno navedenoj situaciji zemljište koje nije ušlo u stečajnu masu trgovačkog društva kao takvo postaje državna imovina, a ako je s obzirom na namjenu to zemljište javna površina, na istome se od strane Republike Hrvatske ne vrše sve vlasničke ovlasti, odnosno obveze kako je utvrđeno Nacrtom prijedloga zakona (otklanjanje opasnosti) pa bi i zato sve bilo potrebno detaljno regulirati.

U članku 3. stavku 2. Nacrta prijedloga zakona treba kao vlasnička ovlaštenja kod raspolaganja treba dodati i opterećenje, jer je to latentno raspolaganje u slučaju ispunjenja

činjeničnog stanja, odnosno pravnih pretpostavki, npr. založnog prava kada se ne ispuni tražbina osigurana zalogom.

Uz članak 7.

Predlaže se brisanje članka 7. iz više razloga. Primarno, tom je odredbom povrijeđeno pravo jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave na vlastite prihode kojima slobodno raspolažu u obavljanju poslova iz svoga samoupravnog djelokruga čime su povrijeđene odredbe članka 3., 4., 5. stavka 1., članka 14. stavka 2., članka 48. stavka 2., članka 51., 135. stavka 1. i članka 138. stavka 1. Ustava Republike Hrvatske.

Potom, odredba je u suprotnosti s općim načelom Ustava i Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima da vlasništvo obvezuje te da je Republika Hrvatska kao vlasnik u jednakom statusu te s jednakim pravima i obvezama kao i bilo koja druga fizička ili pravna osoba. Svi vlasnici nekretnina jednaki pred zakonom i obvezni su plaćati porez pa tako i država.

Dodatno, sve ostale osobe, i fizičke, i pravne, kao vlasnici nekretnina stavljaju se u nepovoljniji položaj u odnosu na Republiku Hrvatsku.

Ukoliko se državu ipak namjerava izuzeti od određenih plaćanja i financijskih obaveza tada predložimo sljedeću formulaciju odredbe predmetnog članka: "Republika Hrvatska oslobođena je plaćanja javnih davanja i poreza koji su prihod državnog proračuna."

Oslobođenja i izuzetke u odnosu na Republiku Hrvatsku moguće je, premda ponovit ćemo, ustavnopravno dvojbeno slijedom naprijed iznijete argumentacije, predvidjeti u nekim drugim zakonima koji uređuju specifičnu problematiku i imaju specifične ciljeve kao što su, primjerice, poticanje ulaganja, rješavanje imovinskih sporova i sl. te stoga imaju značaj lex specialis-a.

Podredno, ističe se da članak nije u skladu niti sa člankom 31. stavkom 2. Zakona o lokalnim porezima („Narodne novine“, broj 115/16.) koji propisuje da su od poreza oslobođene samo jedinice lokalne samouprave i sakralni objekti.

Uz članak 20.

Ocjenjujemo neprimjerenim da u Upravnom vijeću CERP-a nema predstavnika Ministarstva regionalnog razvoja i fondova Europske unije pa molimo odredbu korigirati u tom smislu.

Uz članak 25.

Odredba stavka 5. propisuje da će Vlada Republike Hrvatske donijeti uredbu o uvjetima za članove nadzornih odbora i uprava pravnih osoba od posebnog interesa za Republiku Hrvatsku i načinu njihovih izbora, međutim, nije propisan rok pa predložimo da se odredba u tom smislu dopuni. Napominjemo da u više odredaba budućeg Zakona nedostaju rokovi, bilo za rješavanje predmeta, tj. zahtjeva stranaka, bilo za donošenje općih, provedbenih akata.

Uz članak 31.

U članku 31. stavak 1. treba preformulirati, odnosno treba napraviti izuzeće za jedinice lokalne samouprave budući da se pravo građenja i služnosti osnivaju bez naknade te stoga nema potrebe vršiti procjenu tržišne vrijednosti nekretnina i naknade u tom smislu.

Uz članak 36.

U članku 36. točka 6. spominje se pojam komercijalni projekt pa je naše pitanje je li riječ o projektima u poduzetničkoj zoni ili...?

Uz članak 37.

Prijedlog je da se u odredbu Nacrta u članku 37. koja uređuje raspolaganje nekretninama u korist lokalne jedinice bez naknade odgovarajuće ugradi mogućnost da se na temelju npr. dokumentacije nadležnog tijela za prostorno uređenje i očitovanja nadležnog državnog odvjetništva, u hitnom postupku, upravo takva zemljišta prenesu na lokalne jedinice. Također, predlažemo u stavku 1. ovoga članka dodati „odnosno pravnih osoba čiji je vlasnik ili osnivač jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave“. Danas u praksi imamo situaciju kada se neki projekt razvija na imovini u vlasništvu države pa sama lokalna jedinica ne može aplicirati na sredstva EU, ali može aplicirati njezina ustanova ili druga pravna osoba koje je jedinica osnivač.

U istom članku u stavku 2. kod raspolaganja bez naknade dodati riječ „ikakve“, da se izbjegne situacija da RH daje zemljište, ali prenamjenu plaća lokalna jedinica.

Predlaže se u stavku 3. podstavku 3. iza teksta „memorijalnih centara“ dodati tekst: „za izgradnju objekata za proizvodnju električne energije iz obnovljivih izvora, izgradnju objekata komunalne namjene, objekata potrebnih za osiguranje funkcioniranja i nesmetan rad vatrogasnih društava, društava crvenog križa i sličnih. udruga koje obavljaju javne i humanitarne poslove.“ Isto tako u članku 37. stavku 3. nadodati formulaciju „prijenos, odnosno raspolaganje zemljištem koje je po svojoj namjeni javna površina, a radi ostvarenja cjelovitih vlasničkih prava i obveza na istoj“. Nadalje, vezano uz članak 37. stavak 3. Nacrta trebalo bi dodati i podstavak da se takvo raspolaganje odnosi i na projekte sufinancirane iz EU fondova, odnosno trebala bi se postići svrha jednostavnog i učinkovitog rješavanja imovinsko pravnih odnosa za takve projekte kako bi jedinice lokalne samouprave mogle povlačiti sredstva iz EU fondova, ili da se za takve projekte posebnim člankom regulira raspolaganje u korist jedinica lokalne samouprave kao iznimka.

Također, smatramo potrebnim dopuniti odredbe članka radi pojašnjenja pojma „ostvarenje projekta“ obzirom da sam pojam nije definiran. Moguće je stoga da se u svrhu raspolaganja imovinom od lokalne jedinice traži da izradi kompletnu projektnu dokumentaciju za realizaciju određenog projekta, a koja iziskuje često i značajna financijska sredstva, a za čiju realizaciju lokalna jedinica naposljetku neće dobiti nekretninu od RH.

Zaključno, ponovo je ispušteno propisati rok, a višekratno istican prijedlog predstavnika Udruge gradova u Povjerenstvu za izradu Nacrta prijedloga zakona bio je propisivanje roka od 30 dana u kojem je nadležno tijelo dužno riješiti po urednom zahtjevu stranke. Osim toga, nije riješen odnos ovoga Zakona i Zakona o uređivanju imovinskopravnih odnosa radi izgradnje infrastrukturnih građevina. I dodatno, smatramo da treba precizirati na što se konkretno odnosi provođenje programa demografske obnove?

Uz članak 39.

Predlažemo da se članak 39. Zakona dopuni novim stavkom na način da se stanovi u vlasništvu Republike Hrvatske, a koji su na području manjih gradova i općina gdje je potreba državnih dužnosnika za stambenim smještajem zanemariva ili uopće ne postoji, daju na upravljanje ili vlasništvo jedinicama lokalne samouprave kako bi jedinice ih mogle koristiti za potrebe svojih kadrova, odnosno za smještaj socijalnih slučajeva i slično. Obrazloženje predloženoga je u sljedećem: Veliki broj stanova koji su u vlasništvu Republike Hrvatske, a nalaze se na području manjih gradova i općina, godinama, još od Domovinskog rata, je prazan i neodržavan od strane Republike Hrvatske kao formalnog vlasnika. Stoga su ti stanovi u jako lošem stanju, razbijenih prozora i vrata, popucalih cijevi i slično, te predstavljaju potencijalnu opasnost i ugrozu kako za susjedne stanove tako i za stabilnost cijele zgrade. Zbog dugodogšnjeg zapuštanja i nesaniranja prozora i/ili vrata takvih stanova, uslijed atmosferilija dolazi do prokišnjavanja u susjednim stanovima, dok uslijed zimskih hladnoća pucaju vodovodne cijevi nanoseći veliku štetu ostalim stanarima zgrada. Na taj se način i dodatno umanjuje ionako niska kvaliteta življenja na prostoru mnogih manjih gradova u zemlji, posljedično, potiče se depopulacija prijelaskom u veće gravitacijske centre, odnosno iseljavanje iz Republike Hrvatske.

Uz članak 40.

Ovu odredbu treba brisati jer nema smisla davati prethodnu suglasnost trećim osobama javnog prava prilikom prijave projekata na natječaje koji se financiraju iz Europske unije, a koji projekti se planiraju na nekretninama u vlasništvu Republike Hrvatske. Ovu odredbu će biti teško provoditi u praksi zbog dodatne administracije budući da su jedan od kriterija za dobivanje sredstava iz EU fondova riješeni imovinsko pravni odnosi.

Uz članak 44.

U stavku 2. i 3. pogrešno je umjesto članka 43. navodi članak 44. Samu odredbu u navedenom stavku bilo bi dobro pojednostavniti jer se ovako kako je napisana može odnositi i na postotak prethodno umanjene cijene ili na postotak procijenjene tržišne vrijednosti pa je potrebno precizirati na što se točno misli.

Uz članak 46.

Predlažemo da se odredba iz stavka 2. promijeni te da evidencija državne imovine bude javni registar. Tendencija u europskim zemljama jest opća dostupnost i neuvjetovan pristup registrima, naravno uz nužne zaštitne mehanizme osobnih i drugih, uvjetno rečeno, povjerljivijih podataka. Nema razloga da registar državne imovine Republike Hrvatske bude tajan, a ne „javno dobro“. Dodatno, mogućnost uvida u evidenciju državne imovine uvelike bi olakšala rad jedinicama lokalne samouprave.

Uz članak 47.

Stavci 1., 2. i 3. u suprotnosti su sa Zakonom o turističkom i ostalom građevinskom zemljištu neprocijenjenom u postupku pretvorbe i privatizacije iz 2010., sukladno kojem je turističko zemljište neprocijenjeno u postupcima pretvorbe društvenih poduzeća / privatizacije trgovačkih društava, a koje se nalazi u turističkim naseljima i na kojem su izgrađeni hoteli, vlasništvo jedinice lokalne samouprave.

U stavku 5. treba navesti predstavlja li rješenje iz toga stavka upravni akt budući se odlučuje o pravima i obvezama adresata. Također, nije jasno djeluje li navedeno rješenje retroaktivno s obzirom na utvrđenje prava vlasništva, dakle je li vlasništvo stečeno donošenjem rješenja ili u trenutku kupoprodaje. Općenito je bespredmetno donositi upravni akt kad u stavku 4. istoga članka utvrđeno da se smatra da su savjesni treći nekretninu stekli od Republike Hrvatske. Smatramo da o vlasništvu kao subjektivnom građanskom pravu treba odlučiti sud sukladno Ustavu i Europskoj konvenciji o zaštiti ljudskih prava i temeljnih sloboda. Tržišna cijena iz ovog članka trebala biti ona iz pravnog posla kojim je otuđena nekretnina, a ako je raspolaganje bilo nenaplatno, onda po cijeni u vrijeme raspolaganja nekretninom.

Uz članak 55.

U članku 55. se navodi da će se postupci započeti po odredbama Zakona o upravljanju državnom imovinom („Narodne novine“, broj 94/123, 130/14 i 18/16) dovršiti po odredbama ovog Zakona i podzakonskim aktima donesenim na temelju ovoga Zakona. Mišljenja smo da da navedena odredba nije uobičajena, stoga predlažemo da se odredba članka 55. promijeni na način da se postupci započeti po Zakonu o upravljanju državnom imovinom („Narodne novine“, broj 94/123, 130/14. – Rješenje USRH i 18/16) do stupanja na snagu ovoga Zakona o upravljanju državnom imovinom trebaju dovršiti prema tom Zakonu, osim ako je postupanje po novom Zakonu o upravljanju imovinom povoljnije ili svrsishodnije za stranku. U tom bi se slučaju, kao povoljniji i/ili svrsishodniji, primijenio novi Zakon o upravljanju državnom imovinom, sve u kontekstu zaštite stečenih/očekivanih prava i predvidivosti učinaka pravnih propisa kao dijela ustavnog načela vladavine prava.

Uz članak 58.

U stavku 1. ovoga članka trena ispustiti riječi „putem javnog natječaja“. Ukoliko su treće osobe, temeljem pravnog posla od jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave

stekle zemljišnoknjižno pravo na nekretninama u vlasništvu Republike Hrvatske, smatra se da su to pravo stekle izravno od Republike Hrvatske. Naime, imamo situacije da je nekretnina stečena razvrgnućem suvlasničke zajednice isplatom, a naknadno se utvrdilo da je imovina vlasništvo države, a ne lokalne jedinice.

U članku 58. stavak 2. Zakona riječi: „do 30. lipnja 2018. godine“ treba brisati jer sudski postupci su dugotrajni pa ne treba ograničavati treće osobe rokom za podnošenje zahtjeva. Predloženim tekstom nema pomaka u odnosu na važeći Zakon budući da nije regulirana započeta kupnja treće osobe od strane jedinica lokalne samouprave. Primjerice kada je kupljen dio zemljišta i kada je kupac u obvezi formirati parcelu, međutim, u međuvremenu se uknjižila Republika Hrvatska, a jedinica lokalne samouprave ne može dovršiti postupak prodaje s trećim osobama.

U stavku 5. ovoga članka se u biti radi o stjecanju bez osnove te predlažemo dodati da „U slučaju da je raspolaganje bilo u dobroj vjeri, dakle ako lokalna jedinica nije mogla imati saznanja, niti je imala razloga posumnjati da otuđivana nekretnina nije njezino vlasništvo, lokalna jedinica nije dužna predati koristi.“ Rješenje je analogno poštenom posjedniku koji vraća stvar prema članku 164. Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima.

U stavku 10. članka 58. je retroaktivnost - povratno djelovanje - to ni više ni manje nego 20 godina – na dan stupanja na snagu Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima. Smatramo da je riječ o prevelikom i posve neuobičajenom trajanju te da je isto suprotno Ustavu koji zabranjuje retroaktivnost, odnosno dopušta je sukladno članku 92. stavak 5. samo iz posebno opravdanih razloga i samo za pojedine odredbe zakona koje tek tada mogu imati povratno djelovanje. Smatramo da navedeni članak ugrožava funkcioniranje i opstojnost lokalnih jedinica jer bi se od pojedinih jedinica mogli tražiti povrati značajnih novčanih sredstava. Radi se o slučajevima u kojima su jedinice uknjižene putem suda, u propisanim postupcima i u dobroj vjeri. Prilikom raspolaganja navedenim nekretninama lokalne jedinice su poštivale zakonom propisane postupke. Republika Hrvatska se nikada nije protivila takvim raspolaganjima putem svojih zakonskih predstavnika. Naglašavamo da je novac uprihodovan raspolaganjem nekretnina korišten isključivo za javne potrebe, prvenstveno za izgradnju infrastrukture kao što su škole, vrtići, ceste, budući su lokalne jedinice i osnovane da ispunjavaju javnu svrhu na lokalnoj, odnosno područnoj razini.

Dodatna potencijalna otegotna okolnost je i pitanje zakonskih zateznih kamata. Naime, one se nigdje u prijedlogu članka ne spominju, međutim, ukoliko je jedinica raspolagala početkom 2000.-ih s nekom većom nekretninom, povrat tako dobivenih sredstava uvećan za zakonsku zateznu kamatu potencijalno predstavlja značajne probleme za jedinice lokalne i područne samouprave, a sukladno tome i za funkcioniranje njihovih javnih službi i obavljanje poslova. Imajući na umu naprijed navedeno te činjenicu da je do navedenih uknjižbi vlasništva i došlo zbog nedovoljno jasnih odredbi o vlasništvu RH i jedinica lokalne samouprave, od kojih su neke donesene nakon 15 i više godina od donošenja Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima, smatramo da RH ne bi smjela tražiti povrat navedenih sredstava te predlažemo da se u tom smislu i izmjeni navedeni članak.

Općenito, cijeli Nacrt prijedlog zakona „pati“ od retroaktivnosti u znatnom pa i pretežitom dijelu svojih odredaba pa se postavlja pitanje njegove ustavnosti. Skrećemo pozornost na odluku Europskog suda za ljudska prava „Radomilija i drugi protiv Hrvatske“ od 28. lipnja 2016. u kojoj je Sud upozorio hrvatskog zakonodavca da retroaktivnost primijenjena na vlasnička prava predstavlja kršenje Europske konvencije o zaštiti ljudskih prava i temeljnih sloboda. U spomenutoj Odluci Sud ističe i to da podnositelji koji su se razumno i osnovano oslonili na odredbe nacionalnog zakonodavstva, a koje su kasnije ukinute kao neustavne, ne smiju snositi posljedice koje im je, donijevši neustavne propise, prouzročila sama država!

Uz članak 59.

U stavku 1. treba nadodati i koristiti temin „koje se koriste ili su se koristile“ stoga što postoji čitav niz zapušten, starih škola koje nisu u uporabi i predstavljaju veliki problem lokalnim jedinicama. Predlažemo da se članak 59. dopuni u smislu da se nekretnine u vlasništvu Republike Hrvatske, a koje koriste kulturno umjetnička društva, ribičke udruge, lovačke udruge, sportske udruge i sve druge koje na bilo koji način doprinose očuvanje tradicije, kulturne baštine, prirode (voda i šuma) i zdravog života na području jedinice lokalne samouprave upišu u njeno vlasništvo.

Rok iz članka 59. stavka 2. je prekratak jer postoje mnoga naselja i gradovi u Hrvatskoj gdje nije „uklopljena“ nova katastarska izmjera te će za svaku uknjižbu iz ovoga članka trebati izrediti novi elaborat, a to jednostavno, zbog obima posla, neće biti moguće učiniti u kratkom roku za sve građevine i čl. 59. Nacrta.

Uz poštovanje, u očekivanju prihvaćanja argumentacije Udruge gradova u Republici Hrvatskoj,

**Predsjednik Udruge gradova
u Republici Hrvatskoj**

Željko Turk, dipl. oec.